

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 017198 16 Uvp
Banjaluka, 11.01.2019. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Svjetlane Knežević i Želimira Barića, kao članova vijeća, uz učešće Zdravke Čučak kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi R.R. iz H., P., koga zastupa punomoćnik Đ.Š., advokat iz B., (u daljem tekstu: tužilac), protiv akta broj ... od 21.07.2015. godine, tužene Uprave..., u predmetu poništenja rješenja o eksproprijaciji, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 017198 15 U od 22.04.2016. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 11.01.2019. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev tužioca za naknadu troškova postupka.

Obrazloženje

Pobijanom presudom (stavom 1. izreke) odbijena je tužba izjavljena protiv uvodno označenog akta tužene kojim je odbijena žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Upreve, Područna jedinica P. broj ... od 16.03.2015. godine. Tim prvostepenim rješenjem odbijen je zahtjev tužioca za poništenje rješenja istog organa broj ... od 23.05.2009. godine. Stavom 2. izreke pobijane presude odbijen je zahtjev tužioca za nadoknadu troškova upravnog spora.

Odbijanje tužbe sud je obrazložio razlozima da je zakonito postupila tužena kada je ostavila na snazi rješenje prvostepenog organa od 16.03.2015. godine, jer je isto zasnovano na pravilno utvrđenom činjeničnom stanju, te doneseno pravilnom primjenom materijalnog prava. Obrazloženo je da iz spisa proizilazi da su od tužioca, po prijedlogu Republike Srpske, u svrhu izgradnje oblasti saobraćajne infrastrukture auto-puta B.-D. rješenjem prvostepenog organa broj ... od 23.05.2009. godine, ispravljeno zaključkom od 05.10.2012. godine, potpuno eksproprisane njegove nepokretnosti u k.o. H. po novom premjeru označene kao k.č. br. 593/2 zvana K. njiva III klase u površini od 208 m², k.č. br. 595 zvana B. njiva I klase u površini od 2224 m² i k.č. br. 597/3 zvana B. njiva II klase u površini od 2661 m², za koje je zaključen sporazum o naknadi i koje su uknjižene kao svojina i posjed RS., da se tužilac dana 05.08.2013. godine obratio sa zahtjevom za poništenje tog rješenja pozivajući se na odredbu člana 36. stav 1. Zakona o eksproprijaciji („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 112/06, 37/07 i 110/08 - u daljem tekstu: Zakon), uz navod da korisnik eksproprijacije u roku od tri godine od pravosnažnosti tog rješenja o eksproprijaciji nije izvršio znatnije radove na tom objektu, a koji zahtjev je u ponovljenom postupku pravilno odbio prvostepeni organ zaključujući da nisu ispunjeni uslovi iz pomenute zakonske odredbe. Sud je citirao odredbe člana 36. stav 1. i 37. stav 1. Zakona podržavajući stav tužene da su predmetne nepokretnosti eksproprisane od tužioca radi izgradnje auto-puta B.-D., velikog infrastrukturnog objekta čija izgradnja nesumnjivo

predstavlja javni interes, koji objekat podrazumijeva značajna finansijska ulaganja i vrijeme neophodno da se isti izgradi, pri čemu samoj izgradnji prethodi pribavljanje obimne dokumentacije koja se odnosi na prostorno uređenje trase auto-puta, a koja je u konkretnom slučaju sva pribavljena o čemu se decidno izjasnila vještak urbanista V.J. u nalazu i mišljenju od 24.11.2014. godine. Sud je interpretirao sve zaključke iz nalaza i mišljenja od 24.11.2014. godine koji se u bitnom svode na to da kod ovakvih objekata nije moguće znatniju izvršenost radova na objektu posmatrati na nivou jedne lokacijepokretnosti tužioca, jer su one sastavni dio ukupne građevinske parcele auto-puta B.-D. koji objekat s obzirom na njegovu prirodu i specifičnosti nije moguće graditi istovremeno na svim dijelovima trase duge 72 km, već se radovi izvode etapno, a u ovom slučaju su trenutno u toku pripremni i drugi radovi duž cijele trase auto-puta o kojim se izjasnio korisnik eksproprijacije u informaciji od 08.10.2014. godine. Konkretno, radi se o radovima asfaltiranja, iskolčenja terena, geodetskog snimanja, istražnim geološkim radovima, radovima na krčenju šiblja, skidanju sloja humusa, čišćenju vodotoka i slično. Na navedena pravilna utvrđenja tužene, po stavu nižestepenog suda, ne utiče okolnost što postoji izvjesno kašnjenje u dinamici izvođenja radova, jer za isto postoje objektivni razlozi uzrokovani obimnošću ovog važnog infrastrukturnog objekta, a što je sve valjano obrazloženo u sporenom aktu.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev), tužilac pobija njenu zakonitost zbog povrede zakona i povrede propisa o postupku koja je od uticaja na rješavanje stvari. Ističe da se povreda zakona ogleda u pogrešnoj primjeni odredbe člana 36. stav 1. Zakona koja propisuje da će se na zahtjev ranijeg vlasnika eksproprijacije nepokretnosti pravosnažno rješenje o eksproprijaciji poništiti ako korisnik eksproprijacije u roku od tri godine od pravosnažnosti tog rješenja nije izvršio, prema prirodi objekta, znatnije radove na tom objektu. Konkretno, korisnik eksproprijacije ničim nije dokazao da je u roku od tri godine od pravosnažnosti rješenja o eksproprijaciji broj ... od 23.05.2009. godine (tužilac tvrdi da je isto pravosnažno 31.07.2012. godine) preduzeo bilo kakve radnje na njegovom zemljištu vezane za svrhu za koju je ono pribavljeno, a navod korisnika eksproprijacije da se radovi izvode kontinuirano po etapama i u skladu sa prirodom objekta, bez konkretizacije tih radova, nije osnovan. Povreda pravila postupka se po stavu tužioca ogleda u pogrešnoj primjeni odredbe člana 173. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 13/02, 87/07 i 50/10 - u daljem tekstu: ZOUP), jer njemu u postupku nije data mogućnost da se izjasni o ličnosti vještaka, zadatku i obimu vještačenja, pri čemu je stava da je za konkretnu upravnu stvar određen „nestručan“ vještak V.J. diplomirani inženjer arhitekture za oblast urbanizam i planiranje, jer ona ne može biti stručna da utvrdi fizičku izgrađenost objekta, već to samo može diplomirani inženjer za oblast građevinarstva. Dalje tvrdi da je prvi dokument koji je predočio korisnik eksproprijacije ugovor za projektovanje i izvođenje radova na izgradnji auto-puta B.-D., a u prilogu istog je ugovorni sporazum zaključen dana 24.08.2012. godine, te pismo prihvatanja od 07.08.2012. godine, što je sve dokumentacija dostavljena nakon pravosnažnosti rješenja o eksproprijaciji. Za potvrdu svojih navoda dostavlja članak objavljen u listu „Glas Srpske“ dana 12. i 13. marta 2016. godine pod naslovom „Prioritet izgradnja i kategorizacija puteva“, a u podnaslovu istog članka „Akcioni plan za izgradnju auto-puteva i brzih puteva do 2025. godine“ je navedeno da je početak izgradnje auto-puta B.-D.2014. godina, a rok izgradnje 2017. godina. Takođe dodaje da je u drugom postupku deeksproprijacije Područna jedinica P. odredila vještačenje po Centru za vještačenje i procjenjivanje Z. d.o.o. B. nalažući da se utvrdi da li su po prirodi objekta istekom tri godine od dana pravosnažnosti rješenja o eksproprijaciji izvršeni znatniji radovi, a pomenuti organ vještačenja je u tom predmetu dostavio mišljenje da nisu izvršeni znatniji radovi na objektu auto-puta B.-D.. Sve ove propuste tužene je bez osnova podržao nižestepeni

sud favorizujući opšti interes koji nikako ne može biti opravdanje za kršenje zakona. Zbog navedenog predlaže da ovaj sud zahtjev uvaži i pobijanu presudu ukine, a da tuženu obaveže da mu nadoknadi troškove ovog postupka koji se odnose na sastav zahtjeva od strane advokata u ukupnom iznosu od 750,00 KM.

Tužena u odgovoru na zahtjev ističe da ostaje kod navoda datih u obrazloženju osporenog akta i predlaže da se zahtjev odbije kao neosnovan.

Zainteresovano lice, RS, putem Pravobranilaštva RS, u odgovoru na zahtjev navodi da je isti neosnovan. Podsjeća da je zaključkom prvostepenog organa donesenom na raspravi održanoj 06.03.2015. godine u ovoj upravnoj stvari odlučeno da će se nalaz i mišljenje vještaka građevinsko-arhitektonske struke V.J. preuzeti iz drugog predmeta koji se vodi pod brojem ... iz razloga ekonomičnosti postupka, te zbog činjenice da se auto-put, zbog prirode i veličine samog objekta, ne može posmatrati parcijalno od parcele do parcele, već isključivo kao cjelina. U tom drugom predmetu se isto radi o zahtjevu ranijih vlasnika za deeksprijaciju nepokretnosti u k.o. H., a oba predmeta su vođena istovremeno kod Područne jedinice P. pri čemu je advokat Š.Đ. punomoćnik ranijih vlasnika u oba predmeta. Na toj raspravi održanoj 06.03.2015. godine punomoćnik tužioca se izjasnio o ličnosti vještaka J.V. i ostalim pitanjima vezanim za vještačenje, što znači da u konkretnom slučaju postupajući organ nije povrijedio odredbu člana 173. ZOUP. Na osnovu izvršenog vještačenja od strane pomenutog vještaka koji je svoj nalaz potkrijepio relevantnim činjenicama, korisnik eksproprijacije je nesumnjivo dokazao da su izvedeni znatniji radovi na dionici auto-puta B.-D., te da u tom smislu nema mjesta primjeni odredbe člana 36. stav 1. Zakona. Takođe dodaje da je stručnost vještaka J.V. dovedena u pitanje bez osnova, jer je ista zvanično rješenjem nadležnog ministarstva uvršena u Listu vještaka u RS i to kao vještak arhitektonsko-građevinske struke. Konačno ističe da su neosnovani navodi zahtjeva u dijelu u kojem se tužilac poziva na vještačenje urađeno od strane Z. d.o.o. B., jer iz navoda zahtjeva nije jasno na koji dio (dionicu) auto-puta B.-D. se odnosi pomenuti nalaz i mišljenje. Zbog navedenog predlaže ovom sudu da zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, odgovore na zahtjev, pobijanu presudu, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz sljedećih razloga:

Pravilno je pobijanom presudom odbijena tužba izjavljena protiv osporenog akta tužene od 21.07.2015. godine, uz iznošenje valjanih razloga od strane nižestepenog suda koje tužilac nije doveo u sumnju navodima zahtjeva u kojem je vjerovatno omaškom naveo da je rješenje o eksproprijaciji nepokretnosti broj ... od 23.05.2009. godine pravosnažno sa danom 31.07.2012. godine, jer iz spisa proizilazi da je ono svojstvo pravosnažnosti steklo sa danom donošenja 23.05.2009. godine obzirom da su se stranke odrekle prava na izjavljivanje žalbe na isto, što u konačnom i nije bitno sa aspekta ocjene osnovanosti zahtjeva.

Suštinski, za razliku od tužioca, nižestepeni sud pravilno tumači odredbu člana 36. stav 1. Zakona koja propisuje da će se na zahtjev ranijeg vlasnika ekspropisane nepokretnosti pravosnažno rješenje o eksproprijaciji poništiti ako korisnik eksproprijacije u roku od tri godine od pravosnažnosti tog rješenja nije izvršio, prema prirodi objekta, znatnije radove na tom objektu. Upravo ovo zakonsko određenje „znatniji radovi prema prirodi objekta“ je ključno za razrješenje predmetne upravne stvari, a istim su se pravilno rukovodili organi uprave, a potom i sud. U tom pravcu je decidno obrazloženo da se u konkretnom slučaju radi o velikom izuzetno značajnom

infrastrukturnom objektu auto-putu B.-D. čija izgradnja se odvija u etapama i po dionicama, a prethodi joj pribavljanje odgovarajuće prostorno-planske dokumentacije, urbanističke saglasnosti, odnosno lokacijskih uslova, ekoloških dozvola i drugih dokumenata vezanih za zaštitu životne sredine, koja dokumentacija je sva pribavljena i pobrojana u prvostepenom rješenju od 16.03.2015. godine. Dalje je obrazloženo da je u momentu odlučivanja prvostepenog organa u toku postupak za izdavanje odobrenja za građenje, da zbog prirode objekta nije moguće odmah i istovremeno graditi svih 72 km trase auto-puta, te da su trenutno u toku pripremni i drugi radovi koji se u određenom obimu izvode duž cijele trase auto-puta. Sva ova utvrđenja organa uprave osnovano je podržao nižestepeni sud, jer se sva zasnivaju na nalazu i mišljenju vještaka Jović Vere od 24.11.2014. godine koja se suprotno stavu tužioca decidno izjasnila i o tome koji su to pripremni radovi u toku navodeći da su u pitanju radovi asfaltiranja, iskolčenja terena, geodetskog snimanja, istražni geološki radovi, radovi na krčenju šiblja, skidanju sloja humusa, čišćenju vodotoka i slično, zbog čega nije osnovan navod tužioca da nije utvrđeno koji su to znatniji radovi na ovom objektu izvršeni u okviru roka od tri godine, a koji radovi su u toku.

Prigovori tužioca na ličnost vještaka J.V. koja je vještak arhitektonsko-građevinske struke nisu osnovani, odnosno pravilno su odbijeni na raspravi održanoj 06.03.2015. godine kada je odlučeno da se zbog ekonomičnosti postupka koristi njen nalaz i mišljenje iz drugog predmeta deeksproprijacije broj ... vezan za nepokretnosti sa iste lokacije, sa napomenom da je na ovoj istoj raspravi tužiocu omogućeno da se izjasni kako o ličnosti vještaka, tako i o predmetu i obimu vještačenja, pa nema povrede odredbe člana 173. ZOUP na čemu on neosnovano insistira u zahtjevu.

Zbog navedenog je neosnovan zaključak tužioca da je prvi dokument o radovima na ovom objektu ugovor, odnosno ugovorni sporazum od 24.08.2012. godine sa pismom prihvatanja od 07.08.2012. godine, jer to nije tačno, kako je već obrazloženo, niti u prilog takvom zaključku može biti novinski članak iz lista „Glas Srpske“ od 12. i 13. marta 2016. godine na koji se u zahtjevu poziva. Konačno, u prilog ovom zaključku tužioca ne može biti ni priložena fotokopija strane 10. i 11. nalaza i mišljenja Centra za vještačenje i procjenjivanje Z. d.o.o. B. bez datuma, poslovnog broja i drugih podataka o tome na čiji zahtjev je rađen, u kojem predmetu i za koju mikrolokaciju, na što pravilno ukazuje zainteresovano lice u odgovoru osnovano zaključujući da takav dokaz u ovoj upravnoj stvari nema nikakav pravni značaj.

Kod takvog stanja stvari, po ocjeni ovog suda, u pobijanoj presudi nisu ostvareni razlozi predviđeni odredbama člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tužioca za njeno vanredno preispitivanje odbija, na osnovu odredbe člana 40. stav 1. istog zakona.

Odluka o troškovima postupka iz stava 2. izreke ove presude se zasniva na odredbi člana 49a. stav 1. ZUS, s obzirom da je zahtjev tužioca odbijen, pa proizlazi da on nije uspio u ovom postupku, zbog čega mu ne pripada pravo na naknadu troškova istog.

Zapisničar
Zdravka Čučak

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarne
Amila Podrašćić